

Objaśnienia znaków:

Kobieta ciężarna nie mogła: 1 - patrzeć przez dziurkę od klucza, 2 - patrzeć przez szparę, 3 - doić krów, pożywać mleka ani naczyń na mleko [krowa je straci lub stanie się ono niesmaczne], 4 - niczego kraść z ogródka sąsiada (np. owoców czy pietruszki) [dziecko zostanie złodziejem], 5 - nosić jajek, jablek, ziemniaków czy innych okrągłych produktów spożywczych w fartuchu [dziecko będzie miało na ciele wrzody lub wysypkę], 6 - zabijać czy patrzeć na zabijanie zwierząt [dziecko będzie ułomne], 7 - inne, rzadsze odpowiedzi [1 - przechodzi na zagonie przez ogórki z długimi pędami (dziecko urodzi się owinięte w pępowinę), 2 - kisić kapusty, robić przetworów (ulegną pepsuciu)], 8 - brak odpowiedzi.

Uwagi:

- Mapę opracowano na podstawie badań terenowych prowadzonych w latach 70. XX wieku przez Pracownię Polskiego Atlasu Etnograficznego.
- Mapa dotyczy stanu zjawiska w latach 70. XX wieku.
- Punkty z pionową kreską oznaczają informacje od ludności napływowej (przesiedleńcy z Kresów Wschodnich i osadnicy z różnych stron Polski).
- Na mapie zaznaczono również dane dodatkowe pochodzące z mapy pt. *Zakazy związane z wykonywaniem innych czynności przez kobietę ciężarną* (oprac. A. Pieńczak, źródło: A. Pieńczak: *Rola i znaczenie pożywienia w życiu kobiety ciężarnej (na podstawie badań Polskiego Atlasu Etnograficznego)*. W: *Historie kuchenne. Rola i znaczenie pożywienia w kulturze*. „Bibliotheca Ethnologiae Europae Centralis”, t. 2, red. R. Stolična, A. Drożdż, Cieszyn-Katowice-Brno 2010, s. 225.
- Na mapie obok głównych rzek zaznaczono również większe miasta – małymi pustymi kółkami.

Mapę opracowano na podstawie odpowiedzi spontanicznych na pytania zawarte w kwestionariuszu PAE nr 7, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, oprac. Józef Gajek.